

OBSAH

Předmluva k českému vydání /11/
Úvodem /13/

První část
O NĚKTERÝCH SOUVISLOSTECH JAZYKOVĚDY
ANEB
MILNÍKY LIDSTVÍ /17/

KAPITOLA 1: JEDINEČNOST RODU, PLURALITA JAZYKŮ
*A tělo se stalo slovem /19/
Rozmanitost a mýtus Jedinečného /23/
Je řeč vrozená? /26/*

KAPITOLA 2: KREOLSKÁ LABORATOŘ
*Zpáteční cesta a její stín /35/
Trojí geneze /36/
Substrát a proces osvojování /40/
Pojem jednoduchosti: iluze a realita /41/*

KAPITOLA 3: JAZYKOVÉ UNIVERZÁLIE A TYPOLOGICKÉ
ROZDÍLY
*Šok z rozdílnosti /49/
Úskalí a slasti překladu /52/
Hledání univerzálií /57/
Meze rozdílů mezi jazyky. Obecné tendence /59/
Rozlišení typů na základě univerzálních vlastností /62/*

KAPITOLA 4: PÍSMO A MLUVENÁ ŘEČ
*Skriptofilové a verbofilové /75/
Písmo: vynález a touha /78/
Lekce mluvenosti /89/
Písmo jako cíl /92/
Mluvenost, písmo a společnost /98/*

Drubá část
UŽITEČNOST TOHOTO VĚDĚNÍ
ANEB
SVĚT, PROMLUVA A SPOLEČNOST /103/

KAPITOLA 5: HÁJEMSTVÍ ZNAKU

- Význam blásek, aneb nedílný duplikát /105/*
- Znak a diference /107/*
- Znaky, opice a komunikace /110/*
- Oživování znaků /115/*
- Gramatika a ikona /128/*
- Sen o jazyce jako magii /131/*

KAPITOLA 6: JAZYK, SKUTEČNOST, LOGIKA

- Jazyk a svět /135/*
- Verbonominální polarita /138/*
- Logika jazyků /149/*

KAPITOLA 7: POŘÁDEK SLOV A USPOŘÁDÁNÍ SVĚTA

- Spor o přirozený pořádek /161/*
- Gramatika a politika, monarchie a francouzská revoluce, čili jasnost francouzštiny /170/*
- Pořádek slov, bluchoněmí a relativnost přirozenosti /176/*
- Vzestupná a sestupná sekvence. Geneticko-sociální spekulace /180/*
- Slovosledné variace /186/*
- Zákon druhého silnějšího /190/*
- Narušení jednoty a formování světa prostřednictvím řeči /192/*

KAPITOLA 8: KROTITELÉ SLOV

- Přelud dokonalého jazyka /195/*
- Demiurgového vyslovitelného /196/*
- Jazyk jako pramen nebo jako zdroj? Počítače a jazykověda /202/*
- Obránce jazyků - nepřítel státu /205/*
- Jazyk jako anonymní moc /207/*

Třetí část
TEORETICKÉ SMĚŘOVÁNÍ
ANEB
ČLOVĚK DIALOGU /211/

KAPITOLA 9: TEORIE TŘÍ HLEDISEK

- Obecný rámec /213/*
- Hledisko morfosyntaktické /218/*
- Hledisko sémanticko-referenční. Produkce-recepce smyslu /219/*
- Výpovědně-hierarchické hledisko. Pragmatika /227/*

KAPITOLA 10: SOCIO-OPERATIVNÍ LINGVISTIKA ANEB O TEORII KOMUNIKACE

- Interlokuční vztah /239/*
- Psychosociální nositel výpovědi /242/*
- Oblasti omezení /245/*
- Oblasti iniciativy /248/*
- Zákruty řeči: útržkovitost, dvojsmyslnost, shovívavost k opisům, konotativní zcizování /254/*
- Individuální invence, básnický jazyk /261/*
- Nositel výpovědi a jazykové „funkce“ /264/*
- Výpočet významu /268/*

KAPITOLA 11: ŘEČOVÝ ROZKMIT

- Čas lingvistický a čas společenský /271/*
- Řečové variace /280/*

KAPITOLA 12: LÁSKA K JAZYKŮM

- Od schopnosti komunikovat k řeči přes jazyk jako pojem, konkrétní jazyk a jednotlivé jazyky /289/*
- Vášeň (se) vyjádřit /291/*
- Metalingvistické fantazma /292/*
- Jazyky jako předměty lásky /295/*

- Epilog /299/*
- Rejstřík pojmů /303/*
- Jmenný rejstřík /305/*

